

dr. Ljubo Sirc: Premisle

Ljubo Sirc je bil tista naivčina iz emigracije, ki je kot predvojni liberalci posodil ime liberalnim demokratom, da so imeli svoje predsedniškega kandidata, ki je potrjeval, da niso le komunistični podmladek - obenem pa ni bilo nobene nevarnosti, da bi se uvrstil v drugi krog in ogrozil neuradnega strankinega kandidata. Če bi ga krožek skesanih marksistov iz Demosa kandidiral leta 90, bi morda zmagal, tako pa je Pučnik naučil ljudstvo previdnosti. Sicer je Sirc ekonomist s precej mednarodnega ugleda. Živi na Westbourne Gardens v Glasgowsu, blizu univerze in mestnega parka.

Članek skrajšan prepisujemo iz revije The South Slav Journal - pomlad/poletje 93. Saj je vredno prebrati, kakšni smo videti poučenemu opazovalcu od zunaj?

Spotoma bi omenili, da je bila Ljubo Sircu po desetletjih molka prvič v Sloveniji dana beseda 1987 prav v Tribuni.

Kot predsedniški kandidat sem se udeležil volitev 1992 ... Rezultati so bili zame porazni. Dobil sem 1,5% glasov in se uvrstil predzadnji. Komunist Kučan je dobil 64%, Bizjak 22%, Kacin 9%, ostali pa približno toliko kot jaz. Ni mogoče reči, da so bile volitve ponarejene ali napačno izpeljane. Niti upravičene kritične pripombe ne morejo pojasniti neverjetnih rezultatov.

Med spornimi platmi volitev je bil pristranski odnos medijev. Vsak kandidat, ki je imel uradno funkcijo, se je preko nje lahko kadarkoli pojavil na televiziji, radiu in prvih straneh časopisov. Tisti, ki so bili le kandidati, so se lahko pojavili le na zadnjem TV dnevniku med 22. in 23. uro. Časopisi o nekateri kandidatih preprosto niso pisali.

V vseh medijih še vedno večinoma delajo osebe, ki so dobile službo pod komunistično oblastjo, ko so bile potrebne moralne kvalifikacije, t.j., ko so prosilci morali biti sprejemljivi za Komunistično partijo. Ko so se po prvih demokratičnih volitvah pojavila vprašanja o teh razmerjih, so komunistični novinarji dvignili hrup, da so ogrožene njihove človeške pravice. Čisto prav se jim je zdelo, da so v preteklosti lahko dobili službo le "moralno primerni", upirali pa so se vsakemu poskusu, da bi se našel prostor še za one, ki komunistom niso bili všeč.

Na TV in radiju je bilo nekaj organiziranih soočenj kandidatov, a večinoma so odgovarjali na vprašanja, ki so jih poslali gledalci in poslušalci. Vprašanja so se komaj kdaj dotikala ekonomije ali zunanje politike.

Kampanja se je plačevala iz treh virov - državnih prispevkov, plačanih političnim službam, članarine v strankah, in donacije sponzorjev. Največ teh donacij so prispevala "družbena", se pravi, državna podjetja, kjer se je menedžerjem, vajenim, da zahtevajo "moralne kvalifikacije", zdelo samoumevno, da po svoji volji uporabljajo denar podjetij v podporo strank in kandidatov.

V mojem primeru je bilo najbolj čudno obnašanje Liberalno demokratske stranke, ki me je kandidirala. ... Nekdo je izračunal, da je le 3,8% volilcev, ki so dali glas stranki, volilo tudi mene. LDS se je komajda trudila za kaj predvolilne propagande zame. Svojo propagando je usmerila na Janeza Drnovška, ki je kandidiral, da bi bil še naprej premier. Mene je izbere parlament, tako da je Drnovšek pravzaprav kandidiral le za poslanca. Vseeno so ga reklamirali velikanski plakati, ki mene niso niti omen-

jali, medtem ko so druge stranke oglaševale predsedniške kandidate, včasih skupaj s parlamentarnimi. Trudoma si lahko našel nekaj majhnih plakatov z mojo sliko. Protestiral sem proti nezanimanju za mojo kandidaturo, pa so mi povedali, da ni denarja. Ko sem odvrnil, da bom sam našel denar, so mi rekli, da ni treba. ...

Na parlamentarnih volitvah je sodelovalo 28 strank, nekatere očitno zato, da bi zmedle javnost. Osem jih je prišlo v parlament. Kljub željam, da bi bilo drugače, ni sedanja sestava slovenskega parlamenta nič boljša od prejšnje. Novost je velika skupina nacionalistov, ki hočejo nagnati tujce in grozijo z nasiljem, tako da so večini nesprejemljivi. ... Ni čudno, da se se govori o novih volitvah v dveh letih namesto v petih.

Kaj naj rečemo o "razsoji" slovenskih ljudi? Najprej moramo poudariti, da večina odloča, kdo naj vlada, da pa njena odločitev ni nujno "dobra" ali "pravilna". Zato mora imeti manjšina vse pravice do kritike in svojih predlogov. Zdi se, da je slovenski elektorat slabo izbral. To je očitno, ko gre za predsednika, a manj očitno pri parlamentarnih volitvah, kjer je težko predvideti, kakšna bo politika relativne večine liberalnih demokratov. Njihovi voditelji govorijo o pragmatizmu, a kakšen bo ta pragmatizem?

Treba je upoštevati naslednje —

(1) V ekonomskih posledicah komunistične vladavine lahko vidimo le katastrofo.

Jugoslovanski komunisti, ki jih je v ekonomskih zadevah pogosto vodila slovenska skupina, so najprej uvedli centralistični sistem sovjetskega tipa, potem pa so ga 1952 opustili in uvedli samoupravljanje. Oboje je vodil isti slovenski komunist, Boris Kidrič. ... Med leti 1952 in 1970 je dobivala država zahodno pomoč v vrednosti po dveh milijard dolarjev (in več) letno. Med 1970 in 1978 si je sposodila 22 milijard \$. Ko je bilo v 1978 te radodarnosti konec, so začele realne plače padati. Če začnemo v letu 1955, ko so bile realne plače le nekaj pod predvojnimi nivojem, dobimo leta 1961 indeks 146. V 1978 doseže indeks 324 in potem pade na 224 v 1988, za 42%. Za Slovenijo so številke 1964-119, 1978-174, 1988-135, padec za 27,7% in na vrednost z leta 1967.

Po tem padcu je izguba jugoslovanskih trgov odnesla še eno tretjino. Tako slovenski delavec danes zasluži komajda kaj več kot v 1940. ... Povprečna mesečna plača v času volitev v Sloveniji je bila 600 DM, govori pa se, da bi za stabilnost morala pasti na 400 DM (160 funtov).

V Sloveniji ni tako slabo, kot bi lahko sklepali iz teh števil. Ko je denar iz posojil še pritekal, so si ljudje zgradili rezerve v obliki hiš, avtov ... Mnogi so delali v tujini in si naložili prihranke na deviznih knjižicah, a oblasti so ta denar porabile.

Kakorkoli, po 45 letih komunizma so uspehi nični, ali pa, če odpišemo izginotje jugoslovanskega trga, minimalni, primerni desetim letom normalnega razvoja. (Plače so dosegle predvojno vrednost v 1958, realne plače v 1988 ustrezajo plačam v 1967.)

Kako lahko pod temi pogoji kdorkoli glasuje za voditelje stranke, ki je to dosegla, je zame skrivnost. Eno od opravičil komunistov je, da ni bilo vse slabo. Morda ne, a povprečje je obupno.

(2) Ne le da so uspehi komunističnega sistema nikakršni - komunisti so trdili, da bo njihova oblast prinesla neopisljivo bogastvo in srečo, in da imajo torej pravico do najbolj krutih sredstev, da pridejo na oblast. ... Vprašanje je, kako lahko kdorkoli glasuje za zadnjega voditelja stranke, ki jo označujejo preganjanja, nasilje in neuspeh. Da je vse še huje, je g. Kučan imenoval za predsednika svoje volilne ekipe profesorja Zdenka Roterja, ki me je osebno zasliševal med procesom, po katerem so enega od obtožencev usmrtili. Je res postalo čisto normalno, da uprizoriš sojenja političnih nasprotnikov in jih potem streljaš? Eden od odgovorov na to vprašanje

je, da so se komunisti skesali. Kje pa se to vidi? ...

Zgodilo se je le to, da kogarkoli, ki postavi ta moralna vprašanja, imenujejo *revanšista*, pa čeprav ta oseba ne zahteva kazni za povzročitelje, le obsodbo zločinov, da se ne bi ponovili. Spet in spet nam ponavljajo, da se nima smisla ozirati nazaj, da je treba zreti v bodočnost - in morda v tej bodočnosti ponoviti iste napake, ker ne bomo vedeli, kaj se je nekoč zgodilo.

Kučan je prelomil z ostalimi jugoslovanskimi komunisti ... Tako so Slovenci pozabili njegovo preteklost ... Pozabilo se je, da je bila armada, ki je za hip poskušala obvladati Slovenijo, armada Partije, ... katere predsednik je bil Kučan v Sloveniji. Kot predsednik je prispeval k ideološkemu šolanju vojske, ki se je kasneje pod vplivom tega šolanja bestialno obnašala.

... Bila bi huda napaka, lahko z resnimi posledicami, če bi Slovenci verjeli, da se da vojne dobiti tako zlahka, kot se je navidez zgodilo v 1991. Kakorkoli že, Kučan je imel vsako možnost, da bi vsaj poskušal preoblikovati Jugoslavijo v zavezništvo s Hrvati, Muslimani, Makedonci in celo Črnogorci, preden je odšel s 14. kongresa. To bi lahko Sloveniji prihranilo vsakršen spopad in morda bi lahko obdržala tudi jugoslovanske trge.

(3) Omenil sem, da začno slovenski komunisti takoj, ko kdo omeni njihovo preteklost, kričati o revanšizmu. S tem so bili uspešni podobno, kot so bili uspešni s kampanjo proti antikomunizmu. Govorili so in govorili, dokler se ni zdelo veliko huje obsojati komunistične zločine kot biti zločinec. ... Stranka, ki me je kandidirala, me je večkrat posvarila pred revanšizmom.

No, samim komunistom se *revanšizem* ne zdi napačen, ko komunistični tožilci nadaljujejo z diskriminacijo proti njihovim žrtvam. Vem za več pritožb mojih kolegov zapornikov iz 50. let, ki se jim njihovi nekdanji preganjalci iz tajne policije še režijo, ko iščejo rehabilitacijo in odpravo legalnih in arbitarnih posledic tistih krivičnih sodb.

Sodbe proti Črtomirju Nagodetu, meni in trinajstim drugim obtožencem je razveljavilo vrhovno sodišče Slovenije januarja 1991, odločitev je podpisala komunistka, predsednica tega sodišča. Kljub temu pa sedaj ilegalne posledice teh sodb niso bile popravljene. Še vedno ne vemo, kje je pokopan prvoobtoženi Črtomir Nagode, ki so ga usmrtili. Njegovo hišo še uporabljajo tujci, verjetno povezani z aparatom tedanjega režima.

Nobeni od družin obsojencev niso vrnil premoženja. ... Čeprav razveljavitev obsodbe pomeni, v normalnih deželah, izničenje njenih posledic, oblasti pravijo, da bodo morale žrtve počakati na uveljavitev Zakona o denacionalizaciji, s katerim pa sedanja slovenska oblast zavlačuje.

... Mednarodna in evropska politična telesa in agencije za varstvo človeških pravic bi lahko poleg sedanjih kršenj teh pravic nadzorovale tudi odpravljanje posledic prejšnjih kršitev.

(4) Mnogo je bilo predsedniških kandidatov in predstavnikov strank, ki so izjavili ali izjavile, da so globoko pretreseni nad nizkimi dohodki slovenskih delavcev, kmetov in upokojencev, jim obljubljali družbeno pravična plačila in še boljše družbene službe, kot so šole, zdravstvene in kulturne institucije. Pod slovenskimi pogoji je to goljufivo. Res je, da v razvitih deželah kandidati tudi neumorno govorijo o socialni pravičnosti in večji porabi za vsakr-ne projekte, ne da bi pojasnili, od kod bo prišel denar, a v razvitih državah je najbrž mogoče najti kakšne rezerve. V Sloveniji ni nobenih rezerv - višje plače, pokojnine in družbena poraba niso mogoči brez večje proizvodnje, to pa ni tema, o kateri bi slovenski politiki radi govorili.

(5) Mož, ki naj bi prinesel ekonomsko razmišljanje v slovensko politično življenje, dr. Janez Drnovšek, je postal premier pomladi 1992. Verjame, da je bil v prejšnjih

GLASGOVA

... po slovenskih volitvah

šestih mesecih zelo uspešen in njegova LDS si je izbrala za volilno geslo "Slovenija - zgodba o uspehu". Večkrat mi je bilo nerodno, ko so me vprašali, kakšni naj bi bili izjemni uspehi stranke, ki me je kandidirala. Vprašanje sem preusmerjal v prihodnost.

Med volilno kampanjo je dr. Drnovšek pogosto govoril o ekonomskih reformah, ne da bi jasno povedal, kakšne naj bodo, je pa dodajal, da je seveda potrebna previdnost, da se izognemo masovni brezposelnosti. To dilemo predstavljata v Rusiji imeni *Gajdar* in *Černomirdin*. Je Drnovšek *Gajdar* ali *Černomirdin*? Ne vemo še.

Brezposelnost je grožnja v obdobju preobrazbe, a revščina grozi tudi, če se službe preprosto ohranijo. Zaščita služb preprosto pomeni, da morajo uspešna podjetja prispevati denar za reševanje neuspešnih, namesto da bi se razvijala. Edini način za preprečevanje brezposelnosti je, ustvariti pogoje za hiter razvoj novih učinkovitih podjetij, ki lahko posrkajo delavce, ki so izgubili službo, ko so se zaprle neučinkovite firme. ...

Seveda morajo nova podjetja nastati iz privatne pobude; zadnjih 45 let nas je naučilo, da so kolektivne ali državne investicijske odločitve zapravljive. ...

Čeprav dr. Drnovšek s svojo prvo vlado ni dosti storil za restitucijo, je gotovo dober znak, da je posebej omenil "denacionalizacijo" kot točko v korist slovenski vladi v svojem govoru za Svet Evrope. ... Kljub tem obljubam je prišlo do novega napada na princip denacionalizacije, ko je Igor Omčarja, vodja SDK, državne knjigovodske službe, protestiral proti restituciji in zahteval spremembo že sprejetega zakona. Zgodilo se je namreč, da je eden od privilegiranih restituirancev (proces namreč napreduje po polževu) prodal vrnjeno tovarno nemški firmi. Ker ni zakona proti prodajanju tovarn Nemcem - tudi vlada je to že kdaj storila - bi šef knjigovodstva najbrž rad videl, da bi tovarno prodala slovenska birokracija in denar porabila za podporo slabim podjetjem ali kar za svoje plače. ... Smisel vračanja premoženja tistim, ki so ustanovili podjetja, ali njihovim družinam je, da poveča verjetnost, da bo premoženje dobro upravljan. Morda se to ne bo zgodilo čisto vslej, a če lahko sodimo po izkušnjah drugih dežel, bomo na splošno le dobili učinkovitejše gospodarstvo.

Morda je škoda, da bodo nekatere družine prodale vrnjena podjetja, a če pustimo birokracijo, da nadzoruje, kaj bodo ljudje počeli s svojo lastnino, lahko gremo nazaj v komunizem z njegovim slabim gospodarstvom, ker ljudje ne bodo svobodni, da upravljajo s svojim premoženjem, in tudi ne bodo odpirali novih podjetij. Cilj je, da birokracija neha vladati ljudem. ... Hkrati bo proces ustvarjal neodvisne ljudi, ki ne bodo odgovarjali oblastem za vsak svoj gib. Slovenija, kot katera koli dežela, potrebuje mnoge neodvisne viře ekonomske moči, da se bodo prebivalci lahko branili pred oblastjo.

1935, ob 15. obletnici (1919-1934) kranjske poslovne zbornice, je izšla knjižica, ki opisuje industrializacijo po Prvi svetovni vojni. "Franjo Sirc (*maj oče*), Ciril Sirc (*maj ded*) in dr. Beno Sabothy so v 1923 spodbudili ustanovitev Jugočeške, prve tekstilne tovarne v Kranju s kapitalom 20 milj. din in povprečno tisoč delavci. 1924 sta Anton Adamič in Edmund Kocbek osnovala IKA, pletilnico s 120 delavci. 1925 je začela delati gumarna Semperit, s 340 delavci. Predsednik kranjske poslovne zbornice, Franjo Sirc, je pomagal pripravi lastnike, da so ostali v Kranju in razširili delo tovarne. V 1926 je bila registrirana tekstilna tovarna INTEX (350 delavcev), Franjo Sirc je nastopal kot upravnik, odgovoren občini. Dve leti kasneje se je osnovala druga tekstilna tovarna pod imeno Jugobruna, med ustanovitelji je bil Franjo Sirc, spet kot odgovorni upravnik. Podjetje se je tako hitro razvilo, da je v 1933 zaposlovalo 1200 delavcev in postalo eno največjih svoje vrste v Sloveniji. Isto leto je nastal Tekstilindus, ki sta ga osnovala Artur Heller in Franjo Sirc, in je zaposlil čez 250 delavcev. Franjo Sirc je postavil še svojo lastno tekstilno

tovarno, ki sedaj zaposluje čez 100 delavcev. ... Tekstilni tovarni sta postavila še Adolf Prah in Anton Božič, Ivan Savnik je postavil tovarno rokavic; Anton Štefe in Ivan Prešern sta osnovala tovarni čevljev. ... 1934 je bila v Škofji Loki zgrajena predilnica, s Franjom Sircem kot odgovornim upravnikom, Rado Thaler pa je osnoval tovarno odevi. ...

Sloveniji se ne bo obrnilo na bolje, dokler ne doživi podobnega gibanja za nastanek učinkovitih privatnih podjetij, kot ga je pokazal Kranj v 20. in 30. letih. Moj oče je sodeloval pri nastankih skoraj vseh tekstilnih tovarn v Kranju. Kolikor mi je znano, ni imel od te dejavnosti nobenih materialnih koristi razen ustanovitve svoje lastne tovarne, ki so jo Nemci zaplenili leta 1941, v 1947 pa je stranka predsednika Kučana poplačala njegove napore tako, da ga je imenovala izkoriščevalec in ga ponižala z zaporom, ki ga ni preživel.

Nacisti in komunisti so sistematično poskušali pobiti srednje in podjetniške sloje v Sloveniji in Vzhodni Evropi. V 90. letih, ko se je pojavila priložnost, da se obnovi vsaj nekaj položaja srednjega sloja v V. Evropi, so se starim sovražnikom podjetniških slojev pridružili prepametni ameriški ekonomisti, ki so si razvili vero, da bo prišlo do neizmernih težav, če bodo pravi lastniki dobili vrnjeno vse, kar so komunisti nekoč zaplenili. Namesto tega so predlagali, naj se premoženje razdeli po shemah, ki še mnogo let ne bodo rodile podjetnikov. To velja tudi za slovenski Zakon o privatizaciji, od katerega ne moremo pričakovati kakršnega koli čudeža. S tem odporom restituciji v imenu doktrine spontanega razvoja so ameriški profesorji zelo otežili nastanek centrov ekonomske moči, ki ne bi bila odvisna od komunistične birakoracije in bi le-tej lahko zrahljala prijem. Dovolj je omeniti, da v Sloveniji še obstaja centralna gospodarska zbornica, kjer dela kakšnih 300 komunističnih birokratov. Tudi stare banke so v veliki meri še v rokah komunistov, celo potem, ko jim je država pokrila izgube, a ohranila upravno osebje, ki je banke spravilo v bankrot.

Prijem mrtve komunistične roke, ki še drži Slovenijo, bi lahko zrahljali številni slovenski podjetniki v tujini, med Kalifornijo in Avstralijo. Ti ljudje bi lahko porinili Slovenijo v blagostanje, a bilo bi neumno od njih, če bi se zanimali za svojo domačo deželo, dokler ta ne pokaže spoštovanja svojim podjetnikom prejšnjega časa, tudi tako, da jim vrne premoženje.

Eden od pomislov proti vračanju tega premoženja je, da Slovenija ni dovolj bogata, da bi izplačala prejšnje lastnike. Ta ugovor spregleduje glavni razlog restitucije, namreč ta, da se lastnino odvzame nesposobnim komunističnim birokratom in jo da starim lastnikom, ki bodo z njo dobro upravljali. Problem ni v prenosu premoženja pravih lastnikom, temveč, kako najti kompetentne lastnike.

Močna je utvara, da je slabo upravljana lastnina vseeno kaj vredna. Med pogovorom za celjski radio so me vprašali, komu bi dal premoženje, ki so ga ustvarili delavci s trdim delom. Večine premoženja, ki ga niso zapustili že stari lastniki, ni ustvarilo kakšno trdo delo, temveč tuja pomoč in posojila, in inflacijsko gospodarstvo, torej domači krediti, ki niso bili povrnjeni. A naj je komunistično gospodarstvo dobilo substanco iz investicije tujega denarja ali delavskih žuljev, so bile te investicije večinoma zapravljene, ker je bilo to gospodarstvo tako slabo zamišljeno in vodeno, da so danes plače na nivoju leta 1940. Nujno je, da se lastnina preda ljudem, katerih blagostanje bo odvisno od njihove sposobnosti, da ustvarjajo blagostanje za druge, proizvajajo in dvigajo delavske plače in pokojnine.

(6) Z razglasitvijo neodvisnosti je Slovenija podrla politično ravnotežje v svojem delu Evrope. Slovenski diplomaciji, kakršnakoli že je, se ni zdelo potrebno, da bi obnovila ravnotežje z obnovo prej dobrih odnosov s Fancijo in Britanijo, in se je še manj trudila z Združenimi državami in Rusijo.

Dvakrat se je zgodilo, da je slovensko zunanje ministrstvo skušalo prezreti prisotnost vodilnih ruskih ministrov v Sloveniji. Ko je slovenski zunanji minister ignoriral podpredsednika ruske vlade, je nemški politik, ki je bil tudi na obisku v Sloveniji, večkrat skušal pritegniti pozornost slovenskega ministra na pomembnega moža. Zunanji minister je molče ignoriral te poskuse. Zdelo se je, da verjame v čudno misel, da Evropa ne bo sprejela Slovenije, če se le-ta ne bo povsem odrezala od Vzhodne Evrope.

(7) Zdi se, da mnogi slovenski politiki verjamejo, da je izguba jugoslovanskih trgov pravzaprav blagoslov za Slovenijo. Menijo, da bo prisila, da prodajajo na zahtevnejših zahodnih trgih, magično dvignila kvaliteto slovenskih izdelkov in naredila iz Slovenije *high-tech* deželo. Spreledali so, da Avstrijec in Italijanov ne skrbi preveč, da bodo njihovi izdelki slabši, če bodo prevzeli jugoslovanske trge.

Govori se, da se je kakih deset let tega Zveza komunistov Slovenije pričela pripravljati na padeč komunizma. Opogumljala je različne skupine članov, da so izstopili, jih oskrbeli z denarjem, in jim naročila, naj začno sejati politično zmedo. Tako je sedaj pogosto zelo težko vedeti, kdo je komunizem resnično zapustil in kdo se le pretvarja. Po svoje je to napačno rečeno, saj si je težko predstavljati, da bi kdo še ostal lojalen popolnoma diskreditirani doktrini, a ljudje ostajajo lojalni nekakšni (podtalni) organizaciji, ki varuje interese bivših članov partije. Pogosto se zdi, da nekdo izza kulis vleče niti.

Ta pojav niti ne bi bil posebno škodljiv, če bi bil cilj teh manipulacij le zavarovati položaje za bivše komuniste v moderni liberalni družbi, da ne bi utrpeli prevelikih izgub. Integracija komunistov v normalno evropsko skupnost je zaželjena že zato, ker jih je vsaj v Sloveniji preveč, da bi jih lahko odpisali. A bivši komunisti bi prispevali k svoji lastni integraciji, če bi se nehali obnašati kot zarota, ki skuša brez vsakega razloga ohraniti družbo pod svojo kontrolo. Brez razloga - saj ne morejo biti tako neumni, da bi želeli obnoviti komunizem.

Morda pa se jim zdi, da morajo najti nekakšen cilj, da upravičijo svoje manipulacije. Predsednik Kučan govori o "kolektivni privatni lastnini, ali nečem podobnem", morda zato, ker on in njegovi tovariši upajo, "da se bodo spotaknili ob neko tretjo pot med centralnim planom in trgom", kot je *The Economist* napisal o Černomirdinu in njegovih.

... Jasn je že, da brez prehoda v privatno podjetništvo Slovenija ne bo prišla nikamor. Mnogi slovenski politiki trdijo, da so "za Evropo", a njihovi pogledi so azijski. (Ne bi rad žalil etničnih Azijcev.) ... Zatorej ni dovolj iskati kompetentnih ljudi; voditelji morajo biti kompetentni, in hkrati predani prehodu v sistem zasebne pobude. Bila bi velika napaka, in izdaja Slovenije, če bi se upirali tej zahtevi.

Po mojih žalostnih volilnih rezultatih so me vprašali, če bom vseeno skušal pomagati Sloveniji. Rekel sem, da bi pomagal, če bi bilo to mogoče, a mogoče bi bilo le, če bi Slovenija vodila pravilno politiko. Po *The Economist* - "... več pomoči ne bo moglo storiti prehoda v tržno gospodarstvo bolj uspešnega, če ne bodo uveljavljene pravilne politike ..." Slovenija, ki občejuje komuniste po padcu komunizma, se bo morala pač dušiti v lastnem soku, dokler ne bo spregledala.

(prevedel Sami Resnik)

